

Поліщук Дмитро Ігорович
студент V курсу ФЕМ
Житомирський державний
технологічний університет
Україна, м. Житомир

СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ

Considered the insurance against risk as one of the most appropriate methods of influence on risk and ways to reduce it.

Страховання ризиків – вид забезпечення та захисту майнових інтересів фізичних та юридичних осіб при настанні певних подій (страхових випадків) за рахунок грошових фондів, що формуються зі страхових внесків, які сплачуються ними (страхових премій). Це один з методів управління ризиками. Його суть полягає у зменшенні участі самої фірми у відшкодуванні збитку за рахунок передавання нею (фірмою-страхувальником) страховій компанії (страховику) відповідальності. Застосування методу на рівні фірми виправдане в таких випадках: імовірність реалізації ризику, тобто появи збитку, невисока, але розмір можливого збитку досить великий. Імовірність реалізації ризиків, тобто появи збитку, висока, але розмір можливого збитку невеликий. Страховання виправдане, якщо ризики однорідні чи неоднорідні та їх багато. Звичайно, через малий розмір можливого збитку фірма може не страхувати ризики. Однак велика їх кількість може призвести до значного збитку. У разі, коли ризики однорідні й масові, фірма може управляти ними на основі самострахування, коли використовуються власні страхові фонди, призначені для покриття збитків, на зразок фондів страхових і перестраховальних компаній. Страховання має певні обмеження. В першу чергу це ціна. Інколи премія страховику за прийняття на себе ризику перевищує ту ціну, яку фірма-страхувальник вважає розумною за трансфер цього ризику. Іншим обмеженням для використання страхування є неможливість застрахувати деякі види ризиків у принципі. Наприклад, для фармацевтичної галузі характерні всі види підприємницьких ризиків, а також специфічні ризики, що пов'язані з професійною сферою. За допомогою страхування у фармацевтичній галузі мінімізують практично всі майнові ризики, найчастіше – ризики псування чи зміни властивостей сировини внаслідок порушення умов транспортування або зберігання, транспортні ризики, а також більшість політичних, фінансових, комерційних або виробничих ризиків. За кордоном залежно від специфіки діяльності фірми можливе страхування ризиків не тільки від прямих, але й непрямих збитків (ризик помилки співробітників фірми, ризик через недостатню кваліфікацію персоналу, ризик смерті чи хвороби кого-небудь з персоналу фірми). В Україні страхування аналогічних ризиків розвинуто поки що дуже мало [3, с. 97].

Страховання підприємницьких ризиків охоплює всю підприємницьку діяльність страхувальника, яка пов'язана з вкладенням грошових та інших ресурсів у виробництво, виконанням робіт або наданням послуг і на цій основі отриманням доходу. Відповідальність страховика полягає у відшкодуванні страхувальнику втрат, що виникли внаслідок непередбачених несподіваних умов у здійсненні підприємницької діяльності.

У процесі здійснення підприємницької діяльності підприємець може зазнавати втрат через ушкодження або знищення засобів виробництва, невиконання контрагентами умов договорів, зниження задалегідь обумовленого рівня рентабельності, а також через необхідність компенсувати шкоду, заподіяну найманим працівникам унаслідок нещасного випадку на виробництві, а також споживачам продукції цього підприємства.

Сукупність страхових ризиків складає обсяг страхової відповідальності за договором страхування, який виражається за допомогою страхової суми договору. Ціна ризику в грошовому виразі оцінюється тарифною ставкою, яка, переважно, розраховується на 100 грошових одиниць страхової суми або у відсотках до її абсолютної величини [1, с. 254].

Законом України “Про страхування” передбачено здійснення таких видів страхування [4, с.12]: страхування майна; страхування продукції на період перевезень; страхування транспортних засобів; компенсаційне страхування; медичне страхування; страхування призупинення діяльності підприємства; соціальне страхування; інші види.

Самострахування за рахунок резервного фонду доцільно в тому випадку, коли вартість майна, яке страхується, відносно невелика в порівнянні з майном і фінансовими критеріями всього бізнесу і коли ймовірність збитків надзвичайно мала. При визначенні необхідного рівня страхових резервних фондів виходять із середньозваженої величини різних компонентів: ресурсів, поточних активів, основного капіталу. Страхові фонди формують у розмірі 1% від вартості активів, чи 1-5% від обсягу продажів, чи 3-5% від річного фонду виплат акціонерам [2, с. 45].

Отже, можна зробити наступні висновки: передача ризику шляхом підписання страхового договору та сплати страхових внесків з метою відшкодування збитків в разі настання ризикової події, чи не найбільш оптимальний метод впливу на ризик і прийоми його зниження. В залежності від ситуації, менеджер, переважно на основі власного досвіду, приймає рішення щодо перестраховки чи йде на авантюризм.

Список використаних джерел:

1. Вовчак О.Д. Страхування: Навч. посіб. – Львів: «Новий Світ», 2005. – 480с.
2. Донець Л. І., Шепеленко О. В., Баранцева С. М., Сергеева О. В., Веремейчик О. Ф. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: Навч. посіб./ За заг. ред. Донець Л. І.– К.: Центр учбової літератури, 2012.– 472 с.
3. Старостіна А.О., Кравченко В.А. Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч.посіб. – К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. – 200 с.
4. Про внесення змін до Закону України “Про страхування”. Закон України від 4 жовтня 2001 р. №44 // Урядовий кур’єр. – 2001. – 7 листопада.